

Egy csepp történelem: Ellés-part, monostor

A 11. század végén épült a huszonhárom méter hosszú, tizenegy méter széles bencés, kora keresztény bazilikát utánzó háromhajós templom.

Fotó: Tésik Attila

A Tisza túlsópartján, alig pár kilométerre a várostól, festői környezetben állnak Ellésmonostor romjai. A kilencvenes évek feltárásai az évtized végére átmenetileg abbamaradtak, a történelmi értékekhez kapcsolódó elképzelések anyagi okokból egyelőre háttérbe szorultak.

Az Ellés-parti monostor a XI-tól a XVI. század közepéig állt fenn. Az első írásos forrás 1306-ban említi a helyet, mely a Bor-Kalán nemzetsége volt. A 11. század végén épült a huszonhárom méter hosszú, tizenegy méter széles bencés, korakeresztény bazilikát utánzó háromhajós templom. A hely feltárása 1990-ben kezdődött. Mivel a történelem során az Alföldet nagy mértékű pusztulás érte, a középkori monostorok nagy része is megsemmisült. Többek között ezért is kísérte nagy figyelem az Ellés-parti monostor feltárását.

A Csongrád Megyei Közgyűlés és Csongrád város anyagilag minden évben támogatta a munkát. Molnár József akkori polgármester mellett a helyi kulturális élet számos személyisége kiállt a történelmi emlékek feltárása és bemutatása mellett. Német építész hallgatók konzerválták a monostor templomának feltárt alapfalait a dortmundi műszaki főiskolával 1993-ban kezdődött együttműködésnek köszönhetően. E látványos részt a kilencvenes

évek közepétől turisták, iskolás csoportok látogatták előszeretettel. Az érdeklődőket – azóta már eltűnt – tábla kalauzolta a romok között, míg az ásások értékes leleteit a csongrádi Tari László Múzeumban tekinthették meg. Így ma is láthatók a feltárt temetkezések leletei: például egy gyönyörű Mária-medál, valamint a XIII. században Limoges-ban készült körmeneti kereszt szent alakja. Az Ellés-parti monostor szakmailag feldolgozott, leletanyaga a helyi állandó kiállításának része, a szakirodalom értékékként kezeli – hangsúlyozta a csongrádi múzeum igazgatója, Szűcs Judit.

Az ígéretes munkák az évtized végén anyagi okokból átmenetileg abbamaradtak. Voltak elképzelések a történelmi emlékek bemutatásával kapcsolatban: az 1995-ös nemzetközi örökség tábor dokumentációja egyfajta terv volt a hely történelmi emlékparkként elképzelt bemutatására. Ellés-part idegenforgalmi vonzerejét is kiaknázza, a romok mellett nyári vásárt, csónakázást, lovag-

lást is elképzelték a lelkes tervezők. Azt szerették volna, ha a fontos történelmi emlék Csongrádon kulturális és üdülőövezetként lett volna látogatható a nagyközönség számára.

Ellésmonostort úgy lehet bekapcsolni a kulturális vérkeringésbe, ha befejezik a feltárást és mindenki számára láthatóvá tesszik – fogalmazott Vörös Gabriella megyei múzeumigazgató. A szükséges forrásokhoz pályázatok útján juthat hozzá a város, a múzeum szakmai segítséget nyújthat. A megyei múzeumigazgató tisztában van az anyagi nehézségekkel, de nem látja reménytelennek a helyzetet.

Hasonlóképpen vélekedett Bedő Tamás polgármester is, aki hangsúlyozta a hely történelmi fontosságát. Elmondta, közéletben nem tartja elképzelhetetlennek a feltárás és konzerválás befejezését. Megfelelő pályázat esetén az önkormányzat partner a helyzet rendezésében, idegenforgalmi koncepciójukban is helyet kap a monostor. A történelmi emlékek minden csongrádi turistáknak kiadványban szerepel, és a nehéz anyagi helyzet ellenére fontos a városnak, hogy idővel kész állapotban legyen látogatható a monostor.

P. K.

A sorozat folytatása is elkészült

Makói hagymás könyvek

Hat, illetve hét évvel ezelőtt jelent meg először az a két, hagymával foglalkozó kis kötet, amit most változatlan formában újranyomtattak Makón. A könyvecskék szerkesztője azt reméli, hamarosan lesz pénz a folytatásra is.

Mindkét kötet igényes küllemű, gazdagon illusztrált és közérthető nyelvezetű. Közös ismertetőjük, hogy tervezőjük Karsai Ildikó grafikusművész, illetve szerkesztőjük dr. Tóth Ferenc lokálpatrióta helytörténész, kutató, a múzeum nyugalmazott igazgatója. Az első, először 1996-ban napvilágot látott könyvecske a makói hagyma gyógyhatásáról szól, zömmel olyan szakemberek tanulmányait foglalja össze, akik maguk is végeztek kutatásokat a témában. Tóth Ferencről megtudtuk: a könyv egyebek mellett azért időtálló, mert a természetes gyógymódok, a természetes eredetű gyógyászati alapanyagok reneszánszukat élik. A másik, első ízben 1997-ben napvilágot látott füzet pedig a makói hagyma múltjával, jelenével és jövőjével foglalkozik. Tóth Ferenc szerint elgondolkodtató, hogyan vélekedtek a nemes fűszernövény lehetőségeiről akkoriban a nevesebből nevesebb szakemberek és

miként alakult a helyzet valójában. Hasonló munka egyébként a magyarországi haszonnövények közül csak a paprikáról, a dohányról és a kukoricáról született.

A most újra megjelent két kötet a szerkesztő szerint hiánypótló munka: azok a városba elszármazottként visszatérő vendégek, turisták, akik szeretnének rövid, közérthető formában megtudni valamit a hagymatermesztésről, ezekből hasznos és érdekes információkat meríthetnek. A könyvek a városházán működő Tourinform-irodában már kaphatók, de a szeptemberi nemzetközi hagymafesztivál standjain is ott lesznek. Lenne folytatásuk is: dr. Tóth Ferenc a két másik könyv olvasmányos, informatív stílusában feldolgozta a makói hagyma termesztésének hagyományos, népi technológiáját, Karsai Ildikó pedig művészi grafikáival ennek ma már jószerével csak a múzeumokban látható eszközeit örökítette meg – valamennyi leleményes makói parasztemberek találmánya. A könyvecske megjelentetéséhez csupán a pénz hiányzik, ám a szerző reméli, előbb-utóbb lesz olyan pályázati forrás, amely megoldja ezt a problémát.

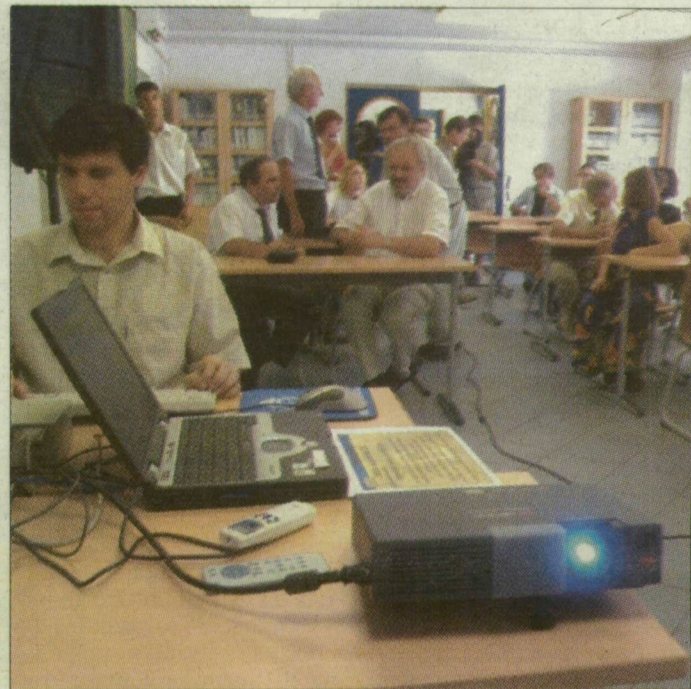
SZ. I. M.

A szoftver „felolvassa”, ami a képernyőn látható

Látáscsökkentekért Vásárhelyen

Látáscsökkentek számára kifejlesztett szoftvert adtak át a Delfin Computer Informatikai Rt. épületében, a Gábor Dénes Főiskola Hódmezővásárhelyi Konzultációs Központjában. A szoftver „felolvassa” mindazt, amit a számítógép képernyőjén látható.

Egy év telt el azóta, hogy négy látáscsökkent hallgató jelentkezett a főiskolára. A Delfin és a konzultációs központ együttes pályázatot nyújtott be a Fogyatékosok Esélye Közalapítványhoz – a fő pályázó az rt. volt, partnere a központ –, a látáscsökkentek ismeretszerzési lehetőségeinek bővítésére. A nettó 800 ezer forintos, sikeres pályázat eredménye a két, a látáscsökkenteket segítő szoftver, s kiegészítő elemeik. Mindezt Knyur Géza, az rt. vezérigazgatója adta át a főiskola hallgatóinak. Lázár János polgármester, országgyűlési képviselő elmondta: az önkormányzat mindent megtesz a fogyatékkal élők integrálásáért. – A város nyitott szellemiségét, dinamizmusát mutatja, hogy az intézmény 36 konzultációs központja közül a hódmezővásárhelyi ad elsőként otthont ilyen lehetőségeknek – mutatott rá Lengyel Zsu-

Látáscsökkenteken segítenek a szoftverek.

Fotó: Tésik Attila

zsána, a főiskola főigazgató-helyettese. Gál József, a konzultációs központ igazgatója fölkhívta a figyelmet: a szoftvereket nemcsak a főiskola hallgatói vehetik igénybe, hanem a város többi, gyengén látó polgára is, az ugyanitt működő teleház segítség-

gével. Tóth Károly, a vakok és gyengén látók megyei szervezetének vásárhelyi elnöke illusztrálta, mekkora segítséget jelentenek e szoftverek, melyek működését Herczeg Lajos főiskolai hallgató mutatta be.

F. CS.

**Fabia akár
0 Ft előleggel**
az **IKESZ Autócentrumtól!**

Csereakció:

–minden típusú „roncsautóját” most akár **300.000 Ft-ért** beszámítjuk bármelyik új Skoda modellünkbe!

Skoda Fabia:

–Akár **0 Ft*** előleg befizetésével elviheti tőlünk új **Skoda Fabiáját**, ha most veszi használt autója használt! * plusz forgalombehelyezési költség

Ajándék klíma:

–Skoda Fabia Classic **ajándék klímával** Sedan és Combi kivitelben is, már **2.485.000 Ft-tól!**

**Várjuk szalonunkban, az Izabella híd lábánál
szeptember 6–7-én 9–16 óráig!**

IKESZ Autócentrum
Az autózás nagymestere

6724 Szeged,
Kossuth L. sgt. 112.
Tel: 62/471-242
www.ikeszauto.hu

Árverési hirdetés!

A CSMRFK megbízásából a RONCS Kft. 2003. szept. 16-án árverést tart a CSMRFK baktói objektumában, a Szeged, Sándorfalvi úton.

Árverésre kerülnek járművek és egyéb eszközök, ingóságok.

Az árverési tételek megtekinthetők a helyszínen,
2003. szept. 16-án, 8–9 óráig.

Az árverés kezdete: 9.15 óra.

Információ: Roncs Kft.-nél, Szeged, Kereskedő köz 7.
Tel.: 62/465-727 vagy 70/248-5035.

AZ EL NEM ADOTT TÁRGYAK ÉRTÉKESÍTÉSE CÉLJÁBÓL

2003. SZEPTE. 18-ÁN ISMÉLT ÁRVERÉST TARTUNK.

Az árúk megtekintése 8–9 óráig, az árverés kezdete 9.15 óra.

A Szegedi Fűszerpaprika Napok 2003. kulturális ajánlata (Klauszál tér)
Szeptember 5., péntek
16.45 Tükrös – magyar népzene
17.00 Ünneplés megnyitó – beszédet mond dr. Szentgyörgyi Pál, gazdasági alpolgármester

Szeptember 6., szombat
10.00 Bartha Tóni: Paprika Janesi
11.00 Bekés Banda – Kárpát-medencei hangszeres muzsika
15.00 Navrang – Ethno-elektro-jazz Keskemetről
16.00 Még Színház: Egy Argyilus nevű királyról...
17.00 Bartha Tóni Paprika Janesi visszatér
18.00 Csik Zenekar - Erdélyi népzene és tánc

Szeptember 7., vasárnap
10.00 Bartha Tóni: Paprika Janesi
11.00 Mango Club - karibi ritmusok és dallamok
14.00 Detot Bercecses a Cinkák – moldvai hangszeres muzsika
16.00 Tabak Színház: Szent Iván éji álom
17.00 Bartha Tóni: Paprika Janesi visszatér
18.00 Dr Valter & lawbreakers – húzós, táncolós blues

Szombaton és vasárnap egész nap: **Paprikagurítás, Szent György és a Sárkány harca, Kolompkereső-verseny.**

Rendező: Ordogszékér Bt. • programinfo: 30 383 55 34 • www.ordogszek.hu

FELHÍVÁS

Ismét lehetőség van az EU SAPARD előcsatlakozási segélyprogramjából agrárgazdasági és vidékfejlesztési célú támogatások igénylésére.

A pályázati felhívások a Magyar Mezőgazdaság és az Agrárium c. folyóiratok 33., illetve 8. számának mellékletét képezik, továbbá megjelennek a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő 19. számában, valamint olvashatók a www.sapard.fvm.hu honlapon is. **Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési**

Délmagyarország ON-LINE

Más, mint
az újság

Friss hírek folyamatosan
Ingyenes online apróhirdetés
Iskolai hírbázis
Szegedi ki kicsoda?
Moziműsor
Szépirok történetek
Fórumok
Nemzetközi sport, totóesélyek
Eseménykereső
Képeslapküldés
Hírlevél hetente kétszer

www.delmagyar.hu